

Ціна: 30 центів.

СОНЯШНИК

The title 'СОНЯШНИК' is rendered in large, bold, green Cyrillic letters. It is centered within a decorative frame. At the top of the frame are two stylized birds facing each other. In the center is a sunflower with a detailed, cross-hatched seed head. Below the sunflower are two curved, decorative lines with a zig-zag pattern. The entire illustration is in a brown line-art style.

РІК IV   ЛИПЕНЬ/СЕРПЕНЬ — 1959 — JULY/AUGUST   Ч. 43/44

Марія ПОЗНАНСЬКА

РОМАШКА

На стрункій високій ніжці
Біля річки, на лужку,
У косинці-білосніжці
Стрів я квітоньку таку.

Ясним оком жовтуватим
Усміхалася мені.
Я хотів її зірвати,
А бджола сказала: — Ні!

НАШІ ЧИТАЧІ ПИШУТЬ

ПРИГОДА В ТАБОРІ

Коли літнє сонце засвітило весело і настала пора літніх таборів, мені пригадалася пригода, що трапилась минулого року в таборі "Київ" коло Горонта.

Було так: однієї ночі один хлопець прокидається і бачить у вікні чиесь обличчя. Він злякався, швидко розбудив пару своїх приятелів і вони тихенько пішли надвір з ножами. Підбігаючи до хати, у якій жили керівники табору, вони кажуть:

"Злодії, злодії!"

Отець Фотій вибіг з палкою, а пані Фотій схопила вилку. Один хлопець хреститься, а другий молиться, а третій так щось шепче. І навіть одна дівчина вийшла хлопців рятувати...

А воно вийшло, що то був чоловік, який привіз содові напої і вночі заблудився. На другий день було повно розмов і сміху.

Борис Коба, 13 років,
Лондон, Канада.

Осипає липа цвіт

A light green illustration of a linden branch with several large, veined leaves. Several bees are depicted in various positions: one at the top right, one in the middle right, one in the middle left, and one at the bottom left. The background is a soft, textured light green.

Василь ШЕВЧУК

Малюнок М. ХУДЯКА

Із гнучких тоненьких віт
Осипає липа цвіт.
Позліталися джмелі,
Ловлять цвіт аж при землі.

Бджіл зібрався цілий рій:
— Дужче, сонечку, пригрій! —

Розгулись на всі лади:
— Хмарко, цвіту дай води!
Хай погріється, нап'ється
І на вітах зостається...

Дощ почув і випав рясно,
Усмінулось сонце ясно,
І на липі цвіт ряснів
Після того кілька днів.

Платон ВОРОНЬКО

МУХА-ЗВІР

Сіра муха-цокотуха
Сіла Грицеві на вухо.
Грицик чує — щось дзижчить,
Та як крикне: «Звір гарчить!»
І сміються всі з тих пір,
Що для Гриця й муха звір.

КАЗКА ПРО МОРЕ

Кожному подобається море. Яке воно чарівне і манливе теплої літньої пори! Так і хочеться кинутись у його прохолодну прозору воду, як сонце досягає zenіту, а повітря стає гаряче, погрітись на гарячому піску, а потім знову наввипередки у воду!

Кінчилось навчання в школі й настали літні вакації. Малий Миколка давно чекав на цю врочисту, довгождану хвилину. Правду сказати, він уже давно потайки, приготувався до неї. Переглянув свої рибальські приладдя, купив нові гачки, а — найголовніше — замінив звичайну нитку на нейлонову. Вона ані намокає, ані закручується. Та й міцна ж! На 15 фунтів ваги! Аж нетерпиться Миколці спробувати її. Прибіг додому і, зустрівши маму у дворі, віддав їй книжки і зразу до гаражу за вудку й за кошика.

— Ти хочби пообідав, — каже мати. — Та й передягнувся б!

— Не хочу їсти, мамо, але передягнуся.

Нашвидку передягнувся, за велосипеда й поїхав. Раптом пригадав, що немає принади.

— Треба заїхати до старого Матіясі за принадою! — подумав собі. — Цікаво б запитати в нього, що краще: каракатиця чи моллюски?

Старий Матіясі зустрів його з усмішкою, як давнього знайомого. Але в нього не було ані каракатиці, ані моллюсок.

— Як для тебе, Мік (він називав Миколку по-англійському) я маю щось спеціальне: напівзварений краб. Спокусить усяку рибу! Уважай лише, щоб не зловив акули! — і старий Матіясі голосно засміявся.

Море сьогодні неначе в сні: тихе, спокійне. Навіть і маленьких хвиль немає. Вода лише поволі погойдується і грає з сонцем блискучими зайчиками. Спереду і по обидва боки Миколки — синій простір води.

З нетерпінням він чіпляє шматок білого крабового м'яса і закидає в воду. Зручно всідається на камінь, не спускаючи очей з вудки. На мить йому здалося, неначе кінець вудки ворухнувся. У Миколки забилося серце, і він хутко схопив вудлище в руки, але — нічого.

— Бач, пестливі зайчики підманули мене! — подумав він. — Краще буду тримати вудлище в руках. Відразу чути, як риба клює!

Але видно, що риба сьогодні не спішить клювати. Час іде поволі і Миколка думає, якби перехитрити рибу і заставити її клювати.

— Цікаво, — думає він, — чому так, що один день вона клює, а на другий ні? Де вона, наприклад, тепер? Спить, чи що? Чи й рибі оце так тепло, як і мені на сонці? І взагалі цікаво, як там на дні?

Миколка чув багато пригод про водолазів, про страшних акул і восьминогів і йому самому хотілося б побувати там, де вони живуть, і самому побачити їх. Різні думки й запитання з'являлися в Миколчиній голові, але відповідей на них дати він не міг. Сонце почало даватися взнаки. Від його тепла Миколку охопила неначе втома і сонливість, і він почав клювати носом.

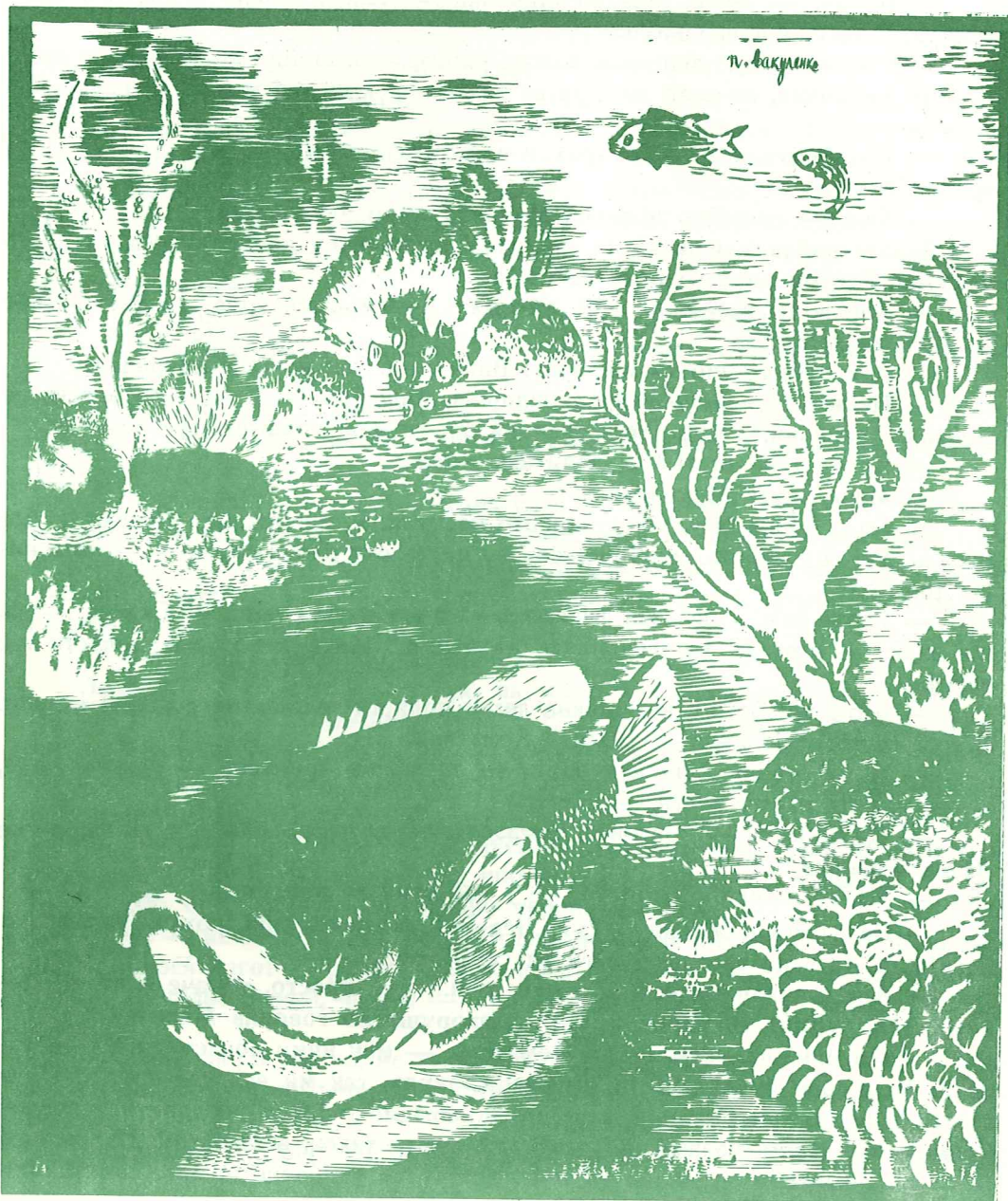
Щоб порадити собі якимось, він простяг ноги на піску і схилився спиною до другого каменя. Пробував ще трохи ніби змагатися з сном, але незабаромприємна насолода розпливлась по всьому тілі, і він заснув.

У світлозеленому водяному просторі пливе самотня рибка. Зупиняється, роздивляється довкола і знову пливе. Але якось невпевнено, поволі, обережно. Це Миколка. Новий, незнаний і чудовий сад підводних рослин простягнувся під ним! Ані такого саду, ані рослин він ще не бачив ніколи. Не тільки рослин, але навіть і таких кольорів він не міг уявити собі!

У великому подиві, хвилюючись, він зупиняється. Ще раз дивиться довкола і не вірить тому, що бачить.

— Це напевно мені сниться, — вирішив він. — Але який же пречудовий сон!

Не знати, як довго дивився б Миколка, якби раптом з-за червоного куща не виплила така сама, як і він, золота рибка та не вигукнула:

— Чого гав ловиш? Скільки разів тебе мама повчала, щоб не ловив гав серед білого дня та ще й у такому видному місці? Ану зразу ж ховайся, сюди!

І не встиг хлопець зрозуміти, про що говорила друга рибка, як вона його підхопила за плавець і потягла за собою під червоний куш, у ямку, де було майже темно.

— Будь тут і нікуди не плавай. Бач скільки ненажерливих очей дивиться на тебе! — повчаючи, рибка повела хвостом довкола. Але Миколка не міг нічого зрозуміти.

— Хижі очі... ловити гав... Я нічого не розумію! — звернувся він до рибки: — Про що ти говориш?

— Не прикидайся дурнем! — відповіла роздратована рибка.

— Вибач, — почав ніяково Миколка, — але я щойно з другого світу прибув, з того, що над нами.

— Еге, — гостро відповіла золота рибка, — я щойно також з неба впа... — і не докінчила. Їй мало що дух не захопило, і аж очі майже не вискочили з голови.

— Що ти сказав? — із страхом перепитала вона. — Ти з другого світу прибув?!

— Так, — спокійно відповів Миколка і сам здивувався.

Золота рибка з непевністю глянула і потихеньку доторкнулася до нього плавцем. Раптом вона голосно засміялася:

— Але ж ти такий, як і я! Ха-ха-ха! — сміялась вона, тримаючи себе плавцем за живіт.

— А я думала, що ти мій брат! Вибач, що так на тебе накричала.

— Це нічого, — полегшено відповів Миколка. — Я на тебе зовсім не гніваюсь, навпаки, я буду тобі вдячний, як ти мені покажеш все довкола.

— Як же тебе звать? — запитала рибка.

— Мене звать Миколкою.

— Гм... Дивне ім'я, ніколи такого не чула. Я, наприклад, називаюсь Домазель. Усі тут знають, що Домазель — це золота рибка, тобто я, — пояснила Домазель.

— Гарне ім'я, — сказав Миколка, — подобається мені. — Скажи, — вів він далі, — чому ти так сварилася на мене? Хіба й тут можна попасти під авто?

— Авто, ні! Зате в нас можна легко попасти голодному сусідові в зуби. Я тобі їх потім покажу, — сказала Домазель.

— А це гарний куш над нами, — зауважив Миколка. — Дивно лише, що немає на ньому листя — самі гілки!

— Це не куш, — пояснила Домазель, — це коралі. Та хіба ти ніколи не бачив коралів?

— Ні, — відповів Миколка, — у нас вони не ростуть.

— Ось, бачиш скільки їх тут? Червоні, фіялкові, сині, рожеві брунатні... Багато їх, та я не звертаю уваги на їхню красу.

— Але я захоплений. Такі гарні, такі... такі просто, неначе в казці! Неначе степ, повний весняних квітів, — зворушливо говорив Миколка.

— Ми, рибки, — вела далі Домазель, — між ними ховаємося від небезпеки. Як тільки появиться та ненажера, акула, так ми всі між коралі! Вона з'являється завжди надвечір, і тепер ми можемо сміливо роздивитися всюди. Тримаймося разом, уважай, бо деякі мої сусіди також небезпечні. Наприклад, восьминіг. Так він не нападе на тебе, але як ти підійдеш до його нори!.. Ласий він на нас, рибок!

Пара золотих рибок — Домазель і Миколка — поволі пустилися в подорож. Домазель пливла попереду, а Миколка, озираючись навкруги, простував за нею. Він був надто захоплений і цікавий, бачучи дивні, невідомі йому сотворіння, що зустрічались їм з кожним новим рухом плавця. Ось якась чудова велика квітка з цілою масою тонких та довгих пелюсток. Неначе соняшник, лише що пелюстки довгі і не жовті, а червонорожеві. Повільно хитаються собі в течії, неначе на вітрі.

— Не підходь до тієї квітки, бо то пастка. Як тільки яка необачна рибка запливе між ті пелюстки, хитра стара медуза відразу хапає її.

Миколка був здивований, що така гарна квітка й така небезпечна. Але якщо Домазель так говорить, то вона, певно, знає.

І вони рушили даліше поміж коралів.

— Дивись, — каже Домазель, — показуючи на щось спереду, — це мій сусід Клешня. Він усе щось робить, все з чимось вовтузиться, аж пріє!

— Здорові були, пане-сусідо! — вигукнула Домазель, як вони наблизились до краба, що задкував і тяг за собою якусь порожню мушлю.

— Що це ви, знов переселяєтесь?

— Та де там! — зітхнув краб і змахнув своєю великою клешнею краплини піску з чола. — Щойно пішов пошукати собі щось пообідати, як хтось заліз у мою хату й зачинився. Мусів іти шукати собі нову хату. А воно день гарячий аж упрів!

— Допобачення, пане-сусідо! Ми мусимо поспішати!

— Допобачення, Домазель! — кинув Клешня вслід і зник за хмарою піску.

Раптом Домазель зупинилась і Миколка відчув, що щось негаразд. Глянувши туди, куди дивилась Домазель, він побачив за високими коралями якусь велику потвору.

— Черепаха! — скрикнула Домазель. Треба попередити краба! За мною! — гукнула вона, і вони, повернувшись, кинулись навздогін за Клешнею. Але їм так і не пощастило наздогнати його. Щось величезне, темне, раптом заступило їм дорогу, і Домазель, скрикнувши від страху, потягнула Миколку в дірку під коралями.

— Восьминіг! Швидше, швидше!

Ледве вони встигли сховатися, як мимо них пропливла темнобронзова, слизька й огидна маса восьминогового тіла. У маленькій дірці стало зовсім темно. Миколка напружуючи зір, старався розгледіти страхітливу потвору про яку він колись читав у дитячому журналі. Дивно, але він ніяк не міг пригадати собі назви того журналу, хоч як він не напружував своєї пам'яті.

— Зрештою, однаково! — чомусь вголос висловився він, а опам'ятавшись, що сказав щось недоречне, винувато подивився на Домазель.

— Що однаково? — здивовано перепитала вона.

— О! — не знаючи, що говорити далі, вимовив Миколка. — Таж восьминіг! Не боюся його! — рішуче заявив він і прожогом вилетів із схованки.

— Миколко, чекай, чекай! — почув він за собою розпачливий голос Домазелі.

Але Миколка не чекає, не зупинявся. Раптом він відчув, що він не є більше тендітною золотою рибкою, а став відважним і сильним ловцем підводних потвор.

Ножа! Ага, тут він, при боці. Гострий, як лезо бритви, довгий і вузький!

— Де ти, нікчемна потворо? — голосно вигукнув Миколка і побачив перед собою великого восьминога, що впевнено рухався вперед. Він вправно

пересував свої вісім ніг, як акробат, перескакуючи з каменя на камінь. Він ніби і не помічав Миколки, який швидкоплив йому навздогін.

— Який сміливий, — подумав Миколка. — А може не знає, що чекає його?

Але що це? Восьминіг раптом зупинився, підскочив із каменя, повис у воді і розправився, як парасоля. Миколка не міг не помітити хижого червоного вогника у великому оці восьминога, що гіпнотизуючи дивилося на нього. Аж трохи здригнув Миколка, але не відступився. Навпаки, прибравши бойову позу, з блискучим ножом у руці, він приготувався до бою. Восьминіг блискавкою кинувся на нього і повалив його з ніг. Падаючи, Миколка впустив ножа.

— Ніж, ніж! — закричало все всередині його. — Без ножа я згину!

Не зважаючи, що восьминіг вже схопив його за ноги, Миколка, вигинаючись і перекочуючись з боку на бік, помацки, у вихорі піску шукав ножа. Пісок крутився довкола і тяжко було щось побачити.

Слизькі огидні ноги восьминога охопили його вже за пояс, за плече і груди, стискаючи неначе в залізних обіймах. Ставало тяжче дихати, і легеням забракло повітря. У голові шуміло і неначе стиха десь почали дзвонити дзвоники.

— Невже кінець? — тривожно подумав Миколка. Раптом щось вколело його в живіт.

— Ніж! блиснула радісна думка. Вільною ще рукою, він хапає ножа. Напружуючи останні сили, повертається і швидко б'є потвору поміж очима: раз, другий, третій...

Риба так клюнула, що Миколка трохи не впав з каменя у воду. Доки він протирав очі і схопив вудлище в руки, риба зникла.

— Проспав! — раптом крикнув хтось за плечима і голосний регіт цілого гурту хлопців рознісся понад берегом.

— От так рибалка! — докоряв йому його товариш Василь. — А ще й хвалився!

— А ти!.. — і Миколка хотів крикнути назад щось образливе, але, передумавши, потиху додав: — Нехай тобі присниться восьминіг!

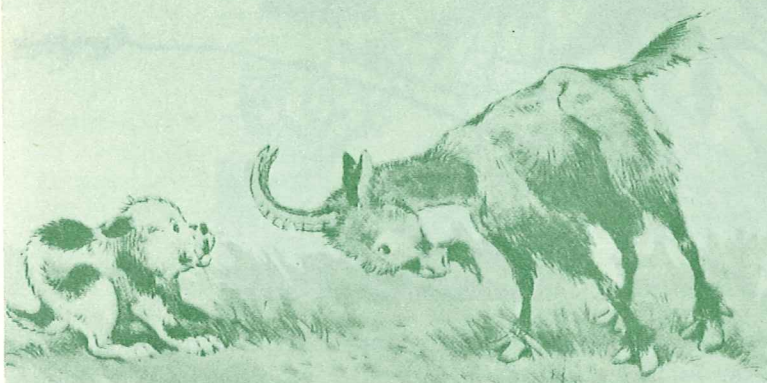
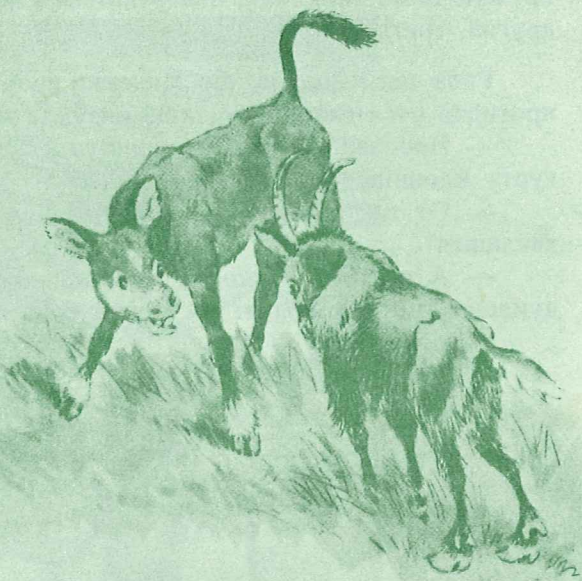
Петро РЕБРО

К О Н И К И - К О С А Р І

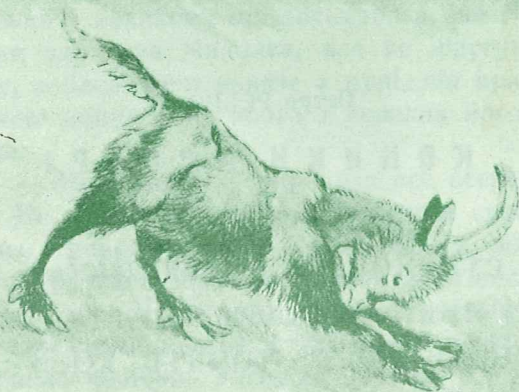
Чом стрекочуть стоголосо
Коники в пшениці?
Гострять коси, точать коси —
Скоро ж косовиця!

ЦАП-ЗАБІЯКА

Жив над річкою Залий
Не старий і не малий
Цап — упертий забіяка.
Був такий страшний вояка,
Що кого не стріне, б'ється,
Хай хоч кров із нього ллється
Чи тріщить лобина, ріжки —
Не відступиться ні трішки.
Бився цап з бичком три рази,
Аж тріщали перелази,
Дуже бився із Рябком,
Навіть з тихим гусаком.
Залякав усіх в окрузі.
І його колишні друзі
Не ходили на Залий,
Де блукав цапина злий.

«Цур тобі, — усі казали, —
Що ми, клопоту не мали —
Затівати бій дурний».
Цап ходив сумний, нудний,
Бо не мав перед собою
Нікогісінько для бою.
Не знайшовши з ким побитись,
Цап до річки йде напиться.
Йде він гордою ходою.
Зупинився над водою.
Тихо горнеться ріка
Не глибока й не мілка,
Чиста, наче із кришталю.

Скочив цап на трухлу палю
І побачив під водою
Із рогами, з бородою
Звіра сірого, малого,
Набундюченого, злого.
«Ой, яка гидка тварина! —
Закричав лихий цапина. —
Ще й гарчить на мене з річки!
Зажену ж тобі дві тички
У худі подерті боки!
Рогом викину з затоки,
Глупу голову зіб'ю
І покину у гаю.
Хай деруть тебе собаки,
Миші, криси, навіть раки!»
Цап об палю б'є ногами,
Націляється рогами.
Й той звірюка під водою
Крутить злісно бородою

І об палю б'є ногами,
Націляється рогами,
Аж трясеться — битись хоче.
Цап із палі як зіскоче,
Щоб уцілить в перенісся.
Шум води над ним пронісся
Та й затих, —
Мовляв, не жди,
Цап не вийде із води.
Сам з собою він побився
І в потоці утопився.
І тепер бички, телята,
Цуценята, каченята
Ходять вільно на Залій,
Де блукав цапина злий.

Грицько БОЙКО

ПОБІГАЙЧИК

Біг у лісі сірий зайчик,
Сірий зайчик, побігайчик,
Дивиться: лежить,
Як гора, ведмідь.

Дума зайчик: „Зупинюся
І з ведмедя посміюся —
Ця гора мене
Не наздожене!“
Він на задні лапки став
І тоненько проспівав:
„Косолапий,
Вайлуватий,
Некрасивий,
Волохатий
Звір —
Б-р-р!“

А ведмідь собі лежить,
Наче й справді міцно спить.
Зайчик ближче підбігає
І тоненько знов співає:
„Косолапий,
Вайлуватий,
Некрасивий,
Волохатий
Звір —
Б-р-р!“

Не ворухиться ведмідь,
Удає, що спить.
Не ворухиться, не дише...
Зайчик ближче, сміливіше,
Та не встиг він рот відкрити,
Як схопив його ведмідь.

„Що? Попався?
Доспівався?“
Бідний зайчик' налякався,
Дрібно задрижав,
Тонко пропищав:
„Дядечку ведмідь,
Відпустіть!“

УВАГА, ЧИТАЧІ “СОНЯШНИКА”!

Це число виходить подвійним, як літне, відпускне: за липень і серпень.
Чергове число вийде у вересні, як ви повернетесь у школу.

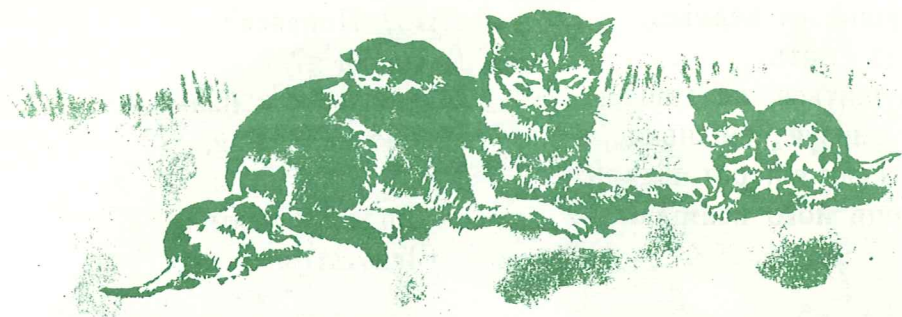
Редакція

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У “Соняшнику” ч. 42 у підписі фота із східнього танку (третя сторінка обкладинки, внизу) помилково написано Алла Котецька, а треба було Алла Качевська. На жаль, нам це прізвище було подано неправильно і так ми його й подали в журналі.

Аллу Качевську перепрошуємо за помилку.

Редакція

К. Ушинський

ОРЕЛ І КІШКА

За околицею села весело гралася кішка з своїми кошениятами. Весняне сонечко гріло, і маленька сім'я була дуже щаслива.

Раптом величезний степовий орел спустився, як блискавка, з височини і схопив одне кошеня.

Та не встиг ще орел підлетіти вгору, як мати вже вчепилася в нього. Хижак кинув кошеня і схопився із старою кішкою. Закипів бій на смерть.

Могутні крила, міцний дзьоб, дужі лапи з довгими кривими пазурами давали орлу перевагу: він роздирав шкіру кішки і дзьобонув її в око. Але кішка не втратила мужності, міцно вчепилася в орла кігтями і перекусила йому праве крило.

Тепер перемога почала вже схилитися на бік кішки; але орел все ще був дуже сильний, а кішка вже стомилася; проте вона зібрала останні сили, спритно стрибнула і повалила орла на землю.

В ту ж хвилину вона відкусила йому голову і, забувши про свої власні рани, почала вилизувати своє поранене кошеня.

Генрі Лонгфелло

ПІСНЯ ПРО ГАЙАВАТУ

Переклад з англійської
Костянтина Шмиговського

(Продовження)

Як вогонь засяяв в люльці
Із-під попелу, так само
Заблищали очі діда
Іагу з-під брів кошлатих.
«Уг!» він кинув молодому;
«Уг!» сказали дружно гості.

Чашу дід затиснув міцно
У своїх кістлявих пальцях,
Стиснув міцно він Онегон
І, розлючено струснувши,
Висипав усі фігурки,
Висипав перед собою.

І червоні дві Кенабік,
І червоні Інінівуг,
І Шешебвуг впали зразу,
Ї були темні Озевобік
Та ще й біла рибка Кіго,
Тобто разом — п'ять, не більше.

Посміхнувшись, По-Пак-Ківіс
Чашу взяв, струснув фігурки
І піднявши чашу вгору,

Все розсипав кругом себе:
Темні й світлі — Озевобік;
Решта — білі і червоні;
Всі лежали, а стояла
Лиш єдина Інінівуг.
І лукавий По-Пак-Ківіс,
Стоючи поміж гравцями,
Так промовив: «П'ять десятків!»

Десять пар очей уважно,
Мов вовки, на гру дивились.
І дивились, як з вігвама
Скарби виніс По-Пак-Ківіс
З служником своїм статечним,
Іагу старого хлопцем;
Вони винесли всі шури
Горностая і оленя,
Пояси і люльки, й зброю.

«Віднеси,— так По-Пак-Ківіс
Мовив, віялом махнувши,—
В мій вігвам, аж ген на захід,
До тих дюн на Него-Вуджу!»

І гарячі, і червоні
Були очі в Єнадізі,
Як він вийшов літнім ранком,
Прохолодним літнім ранком.
Птахи весело співали,
У лугах струмки бриніли.
І в самого Єнадізі
Серце весело співало,
Билось, мов струмок, в триумфі,
Як по селищу ішов він
У сутінках світлих ранку
З віялом із пер коштовних —
Пер індичих, лебединих;
Перед ним вігвам виднівся:
То — оселя Гайавати.

Мовчазна була оселя;
На поріг ніхто не вийшов,
І ніхто не привітався,
Лиш пташки навкруг оселі
Все літали, все співали
І шукали собі зерен.
Лиш озвався з-над вігвама
Круків всіх король, Кагагі,
Став горлати від наруги
Ї привітавсь до Єнадізі.

«Всі пішли! Вігвам порожній!»
Так промовив По-Пак-Ківіс
І лихе задумав діло.
Тут немає Гайавати,
І пішла Вода Грайлива,
І пішла стара Нокоміс,
Можеш тут робить, що хочеш.

Крука він вхопив за горло
І крутнув його шосили,
Мов мішком з цілющим зіллям.
Задавив він вмить Кагагі
Та й залишив, щоб він висів
На самім вершкун вігвама,—
Щоб хазяїна зганьбити,
Щоб образить Гайавату.

Крадькома в вігвам заходить,
Розкида круг себе речі —
Всякі речі господарські —
Далі купу накидає
Казанів, горщечків, чашок,
Шкір оленячих, бобрових,
Шкір із видри й горностая,
Щоб зганьбить стару Нокоміс,
Щоб образить Міннегагу.

І, пішовши собі далі,
Він співав, свистав по лісі,
Він висвистував до білок,
Що сміттям жбурляли в нього,
Лісовим пташкам співав він,—
Ті йому відповідали
Теж і весело, й завзято,
Сидячи між темним листям.

Далі виліз на ті скелі,
Що звисали в Гітчі-Гумі;
На вершечку скелі сівши,
Вің чекати став злорадно,
Щоб вернувся Гайавата.

Горілиць він ліг на скелі;
Десь внизу примхливі хвилі
Бушували, вирували,
Навіваючи дрімоту;
Десь вгорі нап'яте небо
Теж дрімоту навівало;
А кругом ширяли в небі
Й пурхали, і гомоніли
Гайаватині курчата —
Всюди зграями літали.

Він їх нищив безоглядно,
Убивав їх цілі зграї.
І закидав увесь берег
Трупами пташок невинних.
Бив їх, доки чайка Кейошк,
Що ще вище його сіла,
Не гукнула: «По-Пак-Ківіс!
Що ж бо він кривавить руки!
Посланців пошліть до брата,
Гайавату сповістіте!»

xvii

ПОГОНЯ ЗА ПО - ПАК - КІВІСОМ

Білий край розгнівавсь Гайавата,
Як вернувся він додому,
Як побачив там безладдя,
Як почув він, що накоїв,
Що накоїв той лукавий,
Той підступний По-Пак-Ківіс.

Важко дихав Гайавата,
Лаявся і гув, як шершень,
І в словах його гарячий
Гнів був, гостра лютя безмежна.
«По-Пак-Ківіса уб'ю я,
Я уб'ю цього злочинця!
Не такий вже світ широкий,

Не така вже та дорога,
Щоб не міг його догнать я,
Щоб не міг здійснити помсту!»

І ось рушили в дорогу
Гайавата і мисливці
По слідах злочинця свіжих —
Через ліс, де він проходив,
До тих скель, де ліг спочити,—
Тільки їм не пощастило
По-Пак-Ківіса впіймати:
Лиш знайшли траву прим'яту
Й куш прим'ятої чорниці
Там, де він лежав недавно.

Зупинившись у низині,
Серед пишних лук, Маскодей.
По-Пак-Ківіс, обернувшись,
Їм послав глумливий виклик —
Знак погорди, знак образи.
Запалився Гайавата
І гукнув з вершин високих:
«Не такий вже світ широкий,
Не така вже та дорога,
Щоб не міг його догнать я,
Щоб не міг здійснити помсту!»

Через скелі, через ріки,
Чагарі, ліси дрімучі,
Біг лукавий По-Пак-Ківіс;
Він стрибками антилопи
Дострибав аж до струмочка,
Що дзюрчав у пущі лісу,—
До спокійного затону.
Тут бобри звели загату;
Тут ставок ген-ген розлігся.
Із води тут випинались
Густолисті дерева,
Водяні цвілі лілеї
І шептались очерети.

Став на греблі По-Пак-Ківіс,
На загаті з віття-хмизу,
Де водичка хлюпотіла,
Де початок брав струмочок.
З дна ставка бобер тут виплив
І здивовано поглянув
З запитанням у очицях
На чужинця Єнадізі.

Став на греблі По-Пак-Ківіс,
Пальці ніг вмочивши в воду

Срібноводого струмочка,
Та й звернувся до бобра він,
Посміхаючись привітно:

«Друже мій, Амік, мій бобре!
Хороше в водиці свіжій!
Ти дозволь мені пірнути,
У твоїй спочить оселі,—
Ти зроби бобра із мене!»

Обережно відповів той,
Дав він відповідь такую:
«Я пораджусь із ріднею,
Я про це бобрів питаю!»
І пірнув в холодну воду,
І спустивсь на дно, мов камінь,
Там, де лист лежав опалий,—
В буйну зарость очерету.

Став на греблі По-Пак-Ківіс,
Де водичка хлюпотіла
І дзюрчала у долині,
По камінчиках дзюрчала,
Розливалася спокійно.
А навкруг зеленим віттям
Ліс шумів, шепталось листя
Й світлі зайчики стрибали
По воді і по загаті.

Враз з'явилась над водою
Голова одна і друга,
Далі третя показалась,
Поки весь затон не вкрився
Обережними бобрами.

І промовив По-Пак-Ківіс,
До бобрів таке сказав він:
«Ваша хата дуже гарна
І безпечна, мої друзі;
Я б хотів лиш вас просити,
Щоб ви хитрощів доклали
І бобром мене зробили!»

«Ну, гаразд,— Амік промовив
Цар бобрів, володар гідний,—
Опускайся разом з нами
Аж на саме дно ставкове!»

(Далі буде)

Грицько БОЙКО

КІЗОНЬКИ-БРИКАЛОЧКИ

У Милочки й Наталочки
Є кізоньки-брикалочки.
В них гостренькі ріжки
І тоненькі ніжки.
Кізоньки брикали,
Грядку потоптали.
— Батіжок, батіжок,
Жени кізок на лужок!

БАТЬКИ Й МАТЕРІ!

Вчасно відновіть передплату на "Соняшник". Перевірте наліпку на конверті. Поруч з Вашим прізвищем стоїть якесь число. Це — останнє число, яке у Вас заплачено. Це число 43/44, отже, як коло Вашого прізвища стоїть, для прикладу, 40, то Ви вже винні за чотири місяці. Якщо у Вас, для прикладу, поруч з прізвищем стоїть 54, то у Вас заплачено на десять місяців наперед.

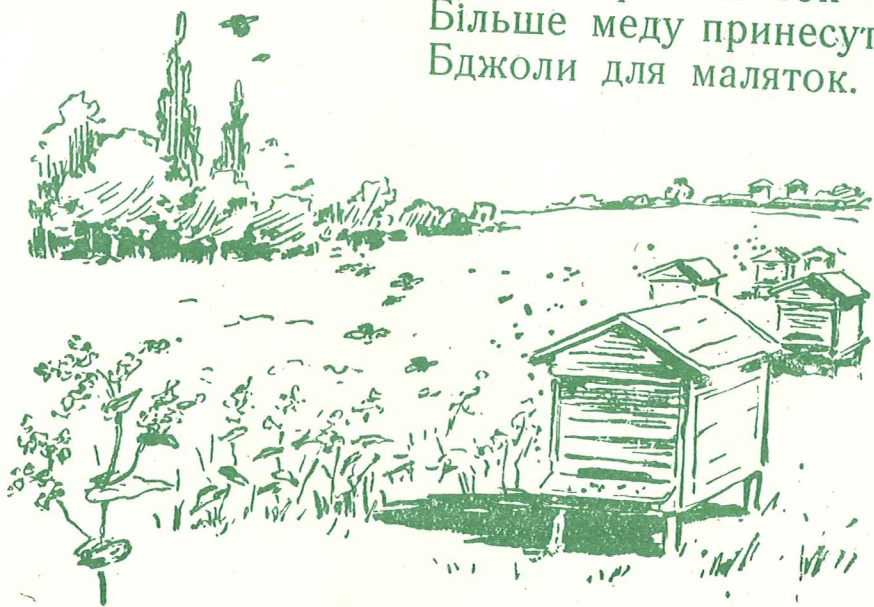
Редакція

О. ПАРХОМЕНКО

В ПОЛІ ГРЕЧКА ЗАЦВІЛА

В полі гречка зацвіла,
Наче сніг довкола.
Вчора пасіку з села
Вивезли у поле.

Як гречки отак цвітуть,
Буде добрий взяток —
Більше меду принесуть
Бджоли для маляток.

РОЗГАДКА ЗАГАДКИ “НА БУКВУ “А”

яка була видрукувана в “Соняшнику” ч. 42 за червень, 1942 року:

1. Арфа. 2. Америка. 3. Акула. 4. Ангіна. 5. Антилопа. 6. Арена. 7. Африка. 8. Атака. 9. Аритметика. 10. Атмосфера. 11. Антена. 12. Амеба.

Правильні розгадки надіслали такі читачі:

Леся Филипович, 8 років, Міннеаполіс, США, та Борис Коба, 13 років, Лондон, Онтаріо, Канада.

Марія ПОЗНАНСЬКА

СОЛОВЕЙКО

У саду в нас, на калині,
Тут щороку, навесні,
Мов дзвіночки, солов'їні
Розливаються пісні.

Я прокинусь рано-рано,
У садочок вийду я,
Під калинонькою стану,
Вивчу пісню солов'я.

Буду так і я співати,
Бо і в мене голос є.
Мама скаже: — В нас у хаті
Солов'ятко є своє!

„СОНЯШНИК”, ілюстрований місячник для дітей.

Редактор — Петро Волиняк

Передплата на рік: Канада — 3.00 дол., США — 3.50 дол. Австралія
й Англія — 20 шилінгів, інші країни — рівновартість 3.00 доларів.

Передплату і все листування слати на адресу:

“NOWI DNI”, Box 452, Term. “A”
Toronto, Ont., Canada.